

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/9/2022
Identifikačné číslo spisu: 1005200635
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1005200635.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Andrey Moravčíkovej PhD., v konkurznej veci úpadcu: IDEA NOVA, s.r.o., so sídlom v Nitre, Novozámocká 224, IČO: 36 533 769, s ustanoveným správcom konkurznej podstaty JUDr. Martinom Aksamitom, so sídlom kancelárie v Bratislave, Michalská č. 14, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4K/18/2005, o námietke zaujatosti uplatnenej veriteľom úpadcu obchodnou spoločnosťou Real Estate Properties s.r.o., so sídlom v Prahe, Záhřebská 562/41, Vinohrady, Česká republika proti sudcovi Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Tatiana Pastieriková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4K/18/2005.

Odôvodnenie

1. Dňa 14. júna 2022 predložila JUDr. Tatiana Pastieriková, sudkyňa Krajského súdu v Bratislave v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) súdny spis Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 4K/18/2005 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorú uplatnila obchodná spoločnosť Real Estate Properties s.r.o., so sídlom v Prahe, Záhřebská 562/41, Vinohrady, Česká republika (ďalej len „veriteľ úpadcu“) podaním doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 23. mája 2022, spolu s jej vyjadrením k predmetnej námietke.

2. Veriteľ úpadcu svoju námietku odôvodnil tým, že voči namietanej sudkyňi JUDr. Tatiane Pastierikovej (i ďalším sudcom) podal dňa 17.05.2022 L. R. trestné oznámenie na Národnú kriminálnu agentúru, ktoré sa týka okrem iného, aj konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4K/18/2015. Z dôvodu tohto podaného trestného oznámenia možno mať podľa veriteľa úpadcu odôvodnené pochybnosti o jej nezaujatosti v konkurznom konaní, a preto navrhol, aby bola sudkyňa JUDr. Tatiana Pastieriková (ďalej len „namietaná sudkyňa“) vylúčená z prejednávania konkurznej veci vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 4K/18/2015. Podľa oznamovateľa sa namietaná sudkyňa JUDr. Pastieriková dopustila konania týkajúceho sa marenia spravodlivosti a ohýbania práva, keďže odmietla udeliť správcovi konkurznej podstaty pokyn v rámci dohliadacej činnosti na späťvzatie žaloby v súdnom

spore vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, zároveň poukazujúc na judikatúru uvedenú v bode 10. podaného trestného oznámenia, pričom pokyn bol odmietnutý v zmysle upovedomenia zo dňa 14.06.2021 dôvodiac nedostatkom právomoci, s čím oznamovateľ vyjadril nesúhlas a daný postup označil za nesprávny, keďže porušuje tým právo na prístup k súdu, právo na spravodlivý proces a marí spravodlivosť.

3. Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave JUDr. Pastieriková sa k námietke zaujatosti písomne vyjadrila a ohľadne daného poukázala na to, že dňa 15.06.2021 správca konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., JUDr. Martin Aksamit, požiadal o zvolanie schôdze veriteľov s nasledovným programom: „1/ Otvorenie schôdze veriteľov - kontrola prítomných veriteľov a ich zástupcov, zúčastnených osôb; 2/ Správa konkurzného správcu o stave majetku úpadcu, súvisiacich súdnych sporoch, vykonaných úkonoch v konkurznom konaní a prebiehajúcich trestných konaniach; 3/ Zistenie stanoviska veriteľov k ďalšiemu pokračovaniu súdneho konania vedeného správcom ako žalobcom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku a ďalšie; 4/ Zistenie stanoviska veriteľov k speňaženiu pohľadávky Úpadcu voči dlžníkovi IDEA NOVA SE, so sídlom v Prahe, Záhrebská č. 562/41, Česká republika, ktorá vznikla v dôsledku užívania nehnuteľného majetku úpadcu - areálu M., k.ú. R. B., evidovaného na liste vlastníctva č. XXXX; 5/ V prípade súhlasu veriteľov so speňažením pohľadávky podľa bodu 4. programu, odsúhlasenie výšky súpisovej hodnoty predmetnej pohľadávky a schválenie ďalšieho postupu správcu pri príprave plánu speňaženia; 6. Záver“. Sudkyňa uviedla, že konkurzný súd s vyššie uvedeným programom zvolal schôdzu veriteľov na 19.07.2021, a to v súlade s § 10 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb., o konkurznej a vyrovnaní s účinnosťou do 14.12.2005 (ďalej len „ZKV“) s dodaním, že konkurzný súd do programu a hlasovania veriteľov nezasahoval s tým, že v rámci dohliadacej činnosti súdu nemohla ako zákonná sudkyňa meniť body programu. Súd schôdzu veriteľov s vyššie uvedeným programom musel zvolať a aj ju zvolal.

4. K podnetu veriteľa spočívajúceho v tom, aby ako zákonná sudkyňa v rámci dohliadacej činnosti uložila pokyn správcovi na späťvzatie žaloby vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 sudkyňa uviedla, že k udeleniu vyššie uvedeného pokynu, nemá konkurzný súd dostatočnú právomoc, najmä ak by tým došlo k zabráneniu prinávratu majetku do konkurznej podstaty poukazujúc na to, že o postupe správcu ohľadne tejto otázky rozhodovala schôdza veriteľov v bode 3. programu - „Zistenie stanoviska veriteľov k ďalšiemu pokračovaniu súdneho konania vedeného správcom ako žalobcom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku a ďalšie“, pričom veritelia odsúhlasili pokračovať v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007. O danom súdnom spore rozhodne súd, pričom jednotlivé argumenty k tomuto súdnomu sporu musí zabezpečený veriteľ uviesť pred Okresným súdom Nitra. Sudkyňa okrem iného dala do pozornosti to, že v prípade späťvzatia žaloby zo strany správcu konkurznej podstaty, sám sa vystavuje situácii, že on uznal neoprávnenosť žaloby, že nenechal rozhodnúť o neplatnosti série právnych úkonov, ktorých výsledkom je súčasný stav, pričom netreba zabudnúť na fakt, že po zastavení konania by vznikol nárok všetkým žalovaným subjektom uplatňovať si trovy tohto konania, ktoré prebieha od roku 2006.

5. Nad rámec uviedla, že pokiaľ ide o speňaženie pohľadávky vedenej pred Okresným súdom Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 6Cb/125/2013, o tejto otázke rozhodovala schôdza veriteľov dňa 19. júla 2021 pod bodom 4. programu (Zistenie stanoviska veriteľov k speňaženiu pohľadávky Úpadcu voči dlžníkovi IDEA NOVA SE, so sídlom v Prahe, Záhrebská č. 562/41, Česká republika, ktorá vznikla v dôsledku užívania nehnuteľného majetku úpadcu - areálu M., k. ú. R. B., evidovaného na liste vlastníctva č. XXXX) s výsledkom, že veritelia odsúhlasili speňaženie pohľadávky úpadcu voči IDEA NOVA SE. Nakoľko veritelia odsúhlasili speňaženie vyššie uvedenej pohľadávky, v bode 5. programu odsúhlasili výšku súpisnej hodnoty predmetnej pohľadávky ako ju navrhol správca, na sumu 18.835.201 eur a taktiež bol schválený ďalší postup správcu pri príprave plánu speňaženia.

6. Na záver vyjadrenia k podanej námietke zaujatosti sudkyňa uviedla, že z jej strany nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, mareniu spravodlivosti alebo ohýbaniu práva. Podľa nej predmetná námietka spočíva v namietaní procesného postupu sudcu, a preto by sa podľa § 53 ods. 3 CSP na ňu

nemalo prihliadať.

7. Najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 CSP) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti vznesenej veriteľom úpadcu (§ 52 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 49 ods. 1 CSP) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

8. Podľa § 66e z. č. 32//1991 Zb., na konkurz sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (teraz Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Zákon o konkurze a vyrovnaní podľa ktorého sa v predmetnej veci konkurzné konanie vedie, neobsahuje osobitnú úpravu postupu účastníkov konkurzného konania, či sudcu pri vznesení námietky zaujatosti. Upravuje len kedy súd najneskôr musí účastníkov konkurzného konania poučiť o možnosti námietku zaujatosti vzniesť, ako aj upravuje ako má sudca postupovať, ak námietka bola vnesená na schôdzi veriteľov alebo sa o dôvodoch vylúčenia dozvedel pred schôdzou veriteľov. V ostatnom je potrebné na námietku zaujatosti aplikovať predpisy O.s.p., resp. aktuálny procesný predpis - CSP:

10. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie (ods. 2). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (ods. 3).

11. Podľa § 52 ods. 1 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

12. Podľa § 52 ods. 2 CSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

13. Podľa § 53 ods. 3 CSP ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

14. Podľa § 54 ods. 2 CSP o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne nadriadený súd do 7 dní.

15. Právo každého na nezávislý a nestranný súd, zakotvené v článku 36 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. V náleze sp. zn. II. ÚS 71/97 Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť.“

16. Ak je právo na nestranný súd vážne ohrozené z dôvodu nedostatočných záruk nezaujatého konania zo strany sudcu, na predchádzanie a zabránenie možného nespravodlivého rozhodnutia slúži inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodnutia sporu. Je potrebné si uvedomiť, že ide o prostriedok ultima ratio, nakoľko tento inštitút v podstate zasahuje do ústavne garantovaného práva na zákonného sudcu, a preto je v každom konkrétnom prípade potrebné k otázke možného vylúčenia (zákonného) sudcu z prejednávania sporu pre zaujatosť pristupovať so všetkou opatrnosťou a dôkladnosťou a

starostlivo zvážiť, či skutočne existujú dôvody, ktoré sudcovi celkom zjavne bránia spor prejednať a rozhodnúť nestranné a nezávisle.

17. Ústavný imperatív, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky), je predovšetkým ochranou proti ľubovoľnému či účelovému obsadzovaniu konajúceho súdu. Možno konštatovať, že rovnako neústavné a nezákonné ako prejednanie a rozhodnutie vecí sudcom, o ktorého nezaujatosti je pochybnosť, by bolo aj rozhodnutie o vylúčení sudcu v prípade, kde pre také opatrenie nie sú splnené zákonné podmienky.

18. Účelom inštitútu vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska ustanovenia § 49 Civilného sporového poriadku je právne významný vzťah sudcu, a to buď vzťah k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní.

19. Pomer k sporu ako okolnosť spochybňujúca nezaujatosť sudcu predpokladá situáciu, keď sudca je právne zainteresovaný na výsledku konania. O pomere k stranám alebo k ich zástupcom ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno uvažovať, ak sa zakladá na príbuzenstve, či iných kladných alebo záporných vzťahoch sudcu k stranám alebo k ich zástupcom. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanom spore musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah k predmetu konania alebo jeho vzťah k stranám tohto konania alebo k ich zástupcom. Povinnosť preukázať okolnosti odôvodňujúce zaujatosť konajúceho sudcu na prejednaní a rozhodnutí jemu pridelenej veci spočíva na tom, kto vzniesol námietku zaujatosti. Na druhej strane k záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností.

20. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska (sudcu), ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje teória zdania nezaujatosti (spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k predmetu sporu a k stranám sporu.

21. Subjektívne hľadisko strán sporu (prípadne sudcov samotných) je podnetom pre rozhodovanie o prípadnej zaujatosti, avšak ku konečnému rozhodnutiu o tejto otázke musí dôjsť výlučne na základe hľadiska objektívneho. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, alebo strany sporu, považujúcej sudcu za zaujatého, ale v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je povaha subjektívneho vzťahu sudcu k sporu, k stranám či ich zástupcom, ktorá je natolko objektivizovateľná, že možno dôvodne pochybovať o nezaujatosti sudcu. K vylúčeniu sudcu môže dôjsť až vtedy, ak je evidentné, že jeho vzťah k sporu, stranám alebo ich zástupcom je takej povahy a intenzity, že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude schopný nezávisle a nestranné rozhodnúť.

22. V prvom rade je však potrebné brať zreteľ na to, že sudca je profesionál, spôsobilý odosobniť sa pri výkone svojej funkcie a rozhodovať nestranné. Pokiaľ strana nepreukáže opak, resp. nepredloží súdu také konkrétne indície, ktoré budú opaku vážne nasvedčovať, je potrebné vychádzať z uvedenej premisy (o nestrannom sudcovi) a neprelamovať princíp zákonného sudcu (teda neodnímať sudcovi vec pridelenú v súlade so zákonom, ani stranám neodnímať zákonného sudcu). Takýto postup bez vážnych dôvodov môže tiež následne vyvolať pochybnosti o nestrannom a nezávislom súde, a to napr. u druhej strany sporu (ktorá zaujatosť sudcu nenamietala).

23. Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti stranou sporu vznesenej námietky zaujatosti nie je rozhodujúci jej osobný subjektívny názor, domnienka alebo úvaha. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti namietajúceho o objektívnom a nestrannom rozhodovaní sudcu, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k tomu, že strana pochybuje o objektívnosti sudcu. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazujú znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

24. Sudca je predstaviteľom súdnej moci. Pri výkone svojej funkcie je nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia (čl. 144 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z., o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z existencie zákonných predpokladov, ktoré neboli v danej veci naplnené.

25. V danom prípade veriteľ úpadcu odôvodnil námietku zaujatosti vo veci sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Tatiany Pastierikovej tým, že sa dopustila marenia spravodlivosti a ohýbania práva, keďže odmietla správcovi udeliť pokyn s odôvodnením, že na to nemá dostatočnú právomoc, napriek žiadosti veriteľa úpadcu s 1. poradiem na uspokojenie, o udelenie pokynu správcovi v rámci dohliadacej činnosti na späťvzatie žaloby v súdnom spore na Okresnom súde Nitra pre nedostatok naliehavého právneho záujmu správcu. Z vyššie uvedených dôvodov podal veriteľ úpadcu trestné oznámenie o možnom spáchaní trestného činu ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona. Je tak zrejmé, že veriteľ úpadcu videl v podaní trestného oznámenia objektívny dôvod pre vznik pochybností o nezaujatosti konania a rozhodovania namietanej sudkyne.

26. Najvyšší súd považuje v tejto súvislosti za potrebné zdôrazniť, že sudca v rámci výkonu súdnictva rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb. Ako predstaviteľ súdnej moci je v porovnaní s inými častejšie objektom kritiky a jeho konanie a rozhodovanie sa môže stať predmetom sťažností a najrozmanitejších foriem vyjadrovania nespokojnosti, krajným prípadom ktorých je podanie návrhu na začatie konania smerujúceho proti sudcovi. Adekvátne tomu sa u sudcu predpokladá vyšší stupeň tolerancie, a tiež to, že pri prejednávaní a rozhodovaní veci dokáže zachovať potrebný nadhľad (odstup) napriek tomu, že jedna zo strán prejavila nesúhlas s niektorým procesným postupom sudcu alebo jeho prístupom k stranám, prípadne podrobila kritike celkové vedenie konania a rozhodovania sudcu.

27. Samotná skutočnosť, že strana (či jej zástupca) podala návrh na začatie (nejakého) konania voči sudcovi, alebo začatie takého konania iniciovala, nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal vylúčenie sudcu v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 CSP. Na danom (resp. obdobnom) závere spočívajú už viaceré doterajšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky; v rozhodnutí sp. zn. 5Nc 41/2004 z 28. apríla 2005 najvyšší súd zaujal názor, že dôvodom zakladajúcim vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nemôže byť sama skutočnosť, že účastník vo vzťahu k osobe sudcu podal „oznámenie pre podozrenie z trestnej činnosti“. Taktiež v rozhodnutí sp. zn. 2Ndob 39/2010 zo 4. augusta 2010 vyslovil, že „podanie trestného oznámenia na konajúceho sudcu (resp. sudcov) účastníkom konania alebo jeho zástupcom vo všeobecnosti automaticky nezakladá dôvod, pre ktorý by sudca mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, pretože každý prípad je potrebné posudzovať individuálne, a zisťovať, či existuje

zákonný dôvod na vylúčenie sudcu".

28. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. II. ÚS 528/2016 z 23. júna 2016 vyslovil, že podaním trestného oznámenia by účastník konania mohol manipulovať s objektívne danou pozíciou zákonného sudcu. Okrem tohto sudcovia sú vybavení profesionalitou, ktorá ich robí odolnými proti takýmto podnetom. Samotné podanie trestného oznámenia bez pristúpenia iných relevantných skutočností nemôže viesť k vylúčeniu sudcov. Uvedené Ústavný súd naznačil vo vzťahu k najvyššiemu súdu v uznesení sp. zn. IV. ÚS 385/2011 z 8. septembra 2011. Avšak rozdielna situácia nastáva, ak trestné oznámenie podal sudca (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 38/09 zo 16. júla 2009). Taktiež ústavný súd konštantne odmietal námietky predsedu najvyššieho súdu, ktorý na niektorých sudcov ústavného súdu tiež podal trestné oznámenie (uznesenie sp. zn. I. ÚS 40/2014 z 29. januára 2014), s výnimkou situácie, keď k tomu pristúpili ďalšie okolnosti (uznesenie sp. zn. I. ÚS 287/2013 z 29. mája 2013).

29. Podanie trestného oznámenia (bez ďalšieho) stranou sporu, prípadne účastníkom konkurzného konania, či treťou osobou na sudcu, ktorý spor alebo vec prejednáva a rozhoduje, samo osebe nemá za následok vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Pokiaľ by za dostatočný dôvod pre vylúčenie sudcu bolo bez ďalšieho považované (už) podanie sťažnosti, civilnej žaloby, trestného oznámenia alebo podnetu na začatie disciplinárneho stíhania, došlo by tým bezpochyby k popretiu podstaty zásady, v zmysle ktorej sa subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Ako už bolo uvedené z rozhodnutí ústavného súdu, ak súd pripustil, že podanie trestného oznámenia na sudcu bolo bez ďalšieho samo o sebe dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávanej veci, podaním trestného oznámenia by účastník konania, či strana sporu mohol/la účelovo manipulovať s objektívne danou pozíciou zákonného sudcu a dosiahnuť tak jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Okrem tohto sudcovia sú vybavení profesionalitou, ktorá ich robí odolnými proti takýmto podnetom. Preto samotné podanie trestného oznámenia bez pristúpenia iných relevantných skutočností nemôže viesť k vylúčeniu sudcov. V danom prípade ani v podanom trestnom oznámení, nie sú tvrdené skutočnosti, z ktorých by vyplýval vzťah medzi sudkyňou a niektorým z účastníkov konkurzného konania, či k správcovi konkurznej podstaty úpadcu alebo k meritu prejednávanej veci, či záujem na konkrétnom jeho výsledku, takej povahy a intenzity, že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude schopný nezávisle a nestranné rozhodnúť. V oznámení je voči JUDr. Pastierikovej namietaný postup v konkurznom konaní, s ktorým oznamovateľ nesúhlasí (čo vlastne ani v rámci námietky zaujatosti by relevantne uvádzať nemohol).

30. Podanie trestného oznámenia na sudcu teda samo osebe nevyklučuje namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Až v prípade, ak by sudca v dôsledku proti nemu smerujúceho určitého podania (napríklad sťažnosti, civilnej žaloby, trestného oznámenia, podnetu na začatie disciplinárneho konania) nedokázal zachovať požadovaný nadhľad a zo všetkých okolností prejednávanej veci by bolo zrejmé, že stratil schopnosť pristupovať nezaujato k sporu, stranám sporu, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, boli by dané podmienky pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania podľa § 49 ods. 1 CSP, nie však z dôvodu samotného podania trestného oznámenia na sudcu, či návrhu na začatie konania proti sudcovi, ale z dôvodu, že pod vplyvom podania tohto návrhu sa zmenil pôvodne neutrálny vzťah sudcu k sporu, stranám sporu alebo osobám zúčastneným na konaní.

31. Z vyjadrenia namietanej sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Tatiany Pastierikovej vyplýva, že sa subjektívne necíti byť zaujatá. Najvyšší súd posúdil aj objektívne aspekty nestrannosti namietanej sudkyne, pričom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by mali povahu dôvodov vylučujúcich sudkyňu z prejednávania a rozhodovania veci. Zo žiadnych tvrdených skutočností (ani náznakom) nevyplýva, že by podanie trestného oznámenia veriteľom úpadcu ovplyvnilo vzťah menovanej sudkyne k účastníkom predmetného konkurzného konania, v miere významnej pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu v zmysle § 49 ods. 1 CSP.

32. S ohľadom na obsah námietky zaujatosti najvyšší súd pre úplnosť poznamenáva, že taktiež nie je

dôvodom na vylúčenie sudcu postup v iných konaniach, t. j. v jeho procesnom postupe a rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady podľa § 49 ods. 1 CSP na vylúčenie sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Tatiany Pastierikovej z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4K 18/2005. Námietku zaujatosti menovanej sudkyne, vznesenú veriteľom úpadcu považoval preto najvyšší súd za nedôvodnú.

34. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.